

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 15. септембар 2011. године

Предмети бр. 105/09 и 106/09

Даница СТАНОЈКОВИЋ и Милосав СТОЈКОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 15. септембра 2011. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалбе гђе Данице Станојковић (предмет бр. 105/09) и г. Милосава Стојковића (предмет бр. 106/09) уложене су 22. априла 2009. године и уписане су 30. априла 2009. године.
2. Дана 30. септембра 2009. године, Комисија је проследила предмете Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост жалби утолико што се оне односе на наводну повреду права на живот.

3. Дана 24. октобра 2009. године, Комисија је одлучила да споји предмет 105/09 са предметом 106/09 сходно правилу 20 свог Пословника.
4. Дана 2. фебруара 2010. године, УНМИК је доставио примедбе на прихватљивост жалби.
5. Дана 28. јула 2010. године, Комисија је послала УНМИК-ова запажања жалиоцима позивајући их да поднесу своје примедбе ако то желе. Жалиоци нису искористили ову могућност.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

6. Први жалилац је кћерка гђе Даринке Стојковић и г. Милана Стојковића. Други жалилац је син гђе и г. Стојковић.
7. Г. и гђа Стојковић су наводно отети из своје куће у Урошевцу од стране чланова групе Ослободилачке војске Косова једног дана између јуна и октобра 1999. године. Они до данас нису пронађени.
8. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. године и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које је поседовало Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.
9. Према СПГС-у, у јулу 2009. године предмет г. и гђе Стојковић је прегледан од стране тужиоца Јединице ЕУЛЕКС-а за ратне злочине (WCIU), који је затражио да се спроведе додатна истрага у вези случаја. Та истрага је и даље у току.

III. ЖАЛБЕ

10. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи нестанак њихових родитеља. Они се такође жале на душевну бол и патњу, које су им наводно проузроковане овом ситуацијом.
11. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују, тим редоследом, на повреду права њихових родитеља на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

13. Жалиоци се у суштини жале на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са нестанком њихове мајке и њиховог оца. Комисија бележи да су г. и гђа Стојковић нестали једног дана између јуна и октобра 1999. године.
14. СПГС тврди да су жалбе *prima facie* неприхватљиве. Он је мишљења да нису исцрпљени сви остали правни лекови јер је предмет жалιοца још увек у току у канцеларији тужиоца WCIU ЕУЛЕКС-а.
15. Комисија напомиње да СПГС није навео ниједан одређени правни лек који је доступан жалиоцима у погледу ефикасности саме истраге. Са своје стране, Комисија не види ниједан такав правни лек. Чињеница да истрага о овом случају још увек траје нема никаквог утицаја на предмет ових жалби: ефикасност истраге до сада (видети случај *Д.П.*, предмет Саветодавне комисије за људска права бр. 04/09, одлука од 6. августа 2010.).
16. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби не може бити одбачен на основу неисцрпености правних лекова у смислу члана 3.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
17. Комисија даље сматра да жалбе везане за члан 2 ЕКЉП покрећу озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
18. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

19. Жалиоци наводе душевну бол и патњу које су им проузроковане околностима везаним за нестанак њихових родитеља.
20. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд прихвата такву могућност што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999., § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001., § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002., § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006., § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права, *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009., § 41).

21. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЈП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу.
22. Комисија је мишљења да овај део жалби покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
23. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући